

Državna sodišča

Državne institucije za varstvo človekovih pravic

Varuh človekovih pravic

Specializirani organi za varstvo človekovih pravic

Državna sodiščahttp://www.sodisce.si/sodisca/sodni_sistem/seznam_sodisc/**Ustavno sodišče Republike Slovenije**

Beethovnova ulica 10

1001 Ljubljana

p. p. 1713

Tel.: + 386 (01) 477 64 00; + 386 (01) 477 64 15

Email: info@us-rs.si,**Upravno sodišče Republike Slovenije**

Fajfarjeva 33

1000 Ljubljana

Tel.: + 386 (01) 47 00 100

Fax: + 386 (01) 47 00 150

Email: urad.uprj@sodisce.si**Zunanji oddelek sodišča v Mariboru**

Tel.: + 386 (02) 230 20 30

Fax: + 386 (02) 230 20 48

Email: oddelek.uprmb@sodisce.si**Zunanji oddelek sodišča v Novi Gorici:**

Tel.: + 386 (05) 33 55 200

Fax: + 386 (05) 33 55 221

Email: oddelek.uprng@sodisce.si**Zunanji oddelek sodišča v Celju:**

Tel.: + 386 (03) 42 75 380

Fax: + 386 (03) 42 75 388

Email: oddelek.uprce@sodisce.si**Državne institucije za varstvo človekovih pravic**

Glej Varuh človekovih pravic.

Varuh človekovih pravic

V Republiki Sloveniji je za splošno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ustanovljen Varuh človekovih pravic. Varuhinja človekovih pravic, njeni štiri namestniki ali njeni strokovni sodelavci sprejemajo prijave, če oseba meni, da ji je bila **z aktom državnega organa, organa lokalne samouprave ali nosilca javnih pooblastil kršena katera izmed človekovih pravic ali temeljnih svoboščin**. Varuh človekovih pravic deluje na podlagi Zakona o Varuhu človekovih pravic iz leta 1994.

Varuh človekovih pravic lahko

kršitelja **opozori**, da kršitev popravi oziroma odpravi storjeno nepravilnost alicelo **predlaga** povrnitev škode.

V vašem imenu in z vašim pooblastilom **na ustavno sodišče vložiti zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti** določenih predpisov ali aktov ali pa **posreduje ustavno pritožbo** zaradi kršenja katere od pravic.

Vladi ali parlamentu lahko **da pobude za spremembo zakonov in drugih predpisov**.

Predlaga vsem organom, ki sodijo v njegovo pristojnost, da izboljšajo svoje poslovanje in odnose s strankami.

Vsakomur **lahko posreduje svoje mnenje** o nekem primeru, ki je povezan s kršenjem pravic in svoboščin. Pri tem ni pomembno, kakšne vrste je postopek, niti v kateri fazi obravnave je pred določenim organom.

Varuh človekovih pravic ne sme opraviti dela ali **odpraviti kršitve** oziroma nepravilnosti **namesto določenega državnega organa, organa lokalne samouprave ali nosilca javnih pooblastil**.

Dolžnost tistega, ki je storil kršitev oziroma nepravilnost, je, da kršitev ali nepravilnost tudi sam odpravi. Varuh prav tako **ne more obravnavati zadev, ki so v postopku pred sodiščem**, razen v izjemnih primerih.

Varuh po zakonu **nima pooblastil do zasebnega sektorja**, zato ne more posredovati v primerih, ko pravice krši npr. zasebno podjetje. V tovrstnih primerih lahko izvaja pritisk na državne organe, organe lokalne samouprave in nosilce javnih pooblastil, ki nadzorujejo delo zasebnega podjetja ali zasebnika.

Varuh tudi nadzoruje kraje odvzema prostosti in ravnanje z osebami, katerim je odvzeta ali omejena prostost, v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in humanitarnimi organizacijami.

Varuh človekovih pravic nima pristojnosti oblastnega odločanja, ampak ima pristojnosti nadzora, opozarjanja, svetovanja.

Varuh človekovih pravic tudi organizira in skrbi za zagovorništvo otrok, ki ga izvajajo zagovorniki otrok v okviru mreži prostovoljcev, ki zagotavlja vsem otrokom enako dostopnost do zagovornika.

Namen zagovorništva je, da zagovornik nudi strokovno pomoč otroku, da izrazi svoje mnenje v vseh postopkih in zadevah, v katerih je udeležen, ter mnenje otroka posreduje pristojnim organom in institucijam, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih. Zagovornik ni njegov zakoniti zastopnik. Strokovna pomoč vključuje psihosocialno podporo otroku, pogovore o njegovih željah, počutju in mnenju, seznanjanje otroka s postopki in dejavnostmi na njemu primeren način, iskanje najbolj primerne rešitve skupaj z otrokom ter spremljanje otroka pred organi in institucijami, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih.

Kontaktne podatki:

Varuh človekovih pravic RS

Dunajska cesta 56 (4. nadstropje)

1109 Ljubljana

Telefon: 01 475 00 50

Brezplačni telefon: 080 15 30

Telefaks: 01 475 00 40

Email: info@varuh-rs.si

<https://www.varuh-rs.si/>

Specializirani organi za varstvo človekovih pravic:

Varuh otrokovih pravic

Del institucije varuha človekovih pravic, specializiran namestnik varuha človekovih pravic

Zagovornik načela enakosti

Zagovornik načela enakosti preprečuje in odpravlja diskriminacijo v Sloveniji.

POBUDE (PRITOŽBE): obravnava vaše pobude oz. pritožbe s primeri domnevne diskriminacije. Izdaja pravno neobvezujoča mnenja o tem, ali ste v določeni situaciji diskriminirani (neenako obravnavani zaradi osebnih okoliščin). Hkrati v mnenju priporoči kršitelju, kako odpraviti kršitev, njene razloge in njene posledice. Na ta način skuša s svojim posredovanjem na neformalen način odpraviti kršitev in pomaga izboljšati prakso v prihodnje. Če problema ni mogoče rešiti na tak način, pa lahko inšpekcijam predlaga pregon prekrška. Postopek pred Zagovornikom je brezplačen ter zaupen.

POMOČ: nudi pomoč pri pravnem varstvu pred diskriminacijo v drugih postopkih, npr. z nasvetom o tem, katere pravne poti imate na voljo in kako jih uporabiti pred drugimi državnimi organi.

NASVET: lahko ga zaprosite za mnenje o tem, ali vaše ravnanje je, oziroma bi lahko predstavljalo diskriminacijo ter za nasvet o tem, kako ravnati, da bi se diskriminaciji izognili in da bi bolj učinkovito zagotavljali spoštovanje pravice do enakega obravnavanja.

INFORMACIJE: daje splošne informacije o problemu diskriminacije in stanju na tem področju v Sloveniji.

Kontaktne podatki:

Zagovornik načela enakosti

Železna cesta 16, SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0)1 / 473 55 31

Email: gp@zagovornik-rs.si

<http://www.zagovornik.si/>

Vse temeljne informacije na zgoraj navedeni spletni strani v celoti dostopne tudi v angleškem, francoskem, nemškem, italijanskem, madžarskem, srbskem, bosanskem, albanskem in romskem jeziku.

<http://www.zagovornik.gov.si/si/o-zagovorniku/kdo-je-zagovornik/index.html>

<http://www.zagovornik.gov.si/si/o-zagovorniku/osebna-izkaznica/index.html>

Informacijski pooblaščenec

Informacijski pooblaščenec odloča o prijavih glede kršitev **varstva osebnih podatkov** po določbah systemskega Zakona o varstvu osebnih podatkov iz leta 2004 ter področnih zakonov, ki urejajo določena vprašanja osebnih podatkov (npr. Zakona o osebni izkaznici). Deluje pa tudi po uradni dolžnosti, če izve, da je možno, da je prišlo do kršitve varstva osebnih podatkov oziroma izvaja tudi tematske (področne) nadzore brez vložene prijave. Inšpekcijske nadzore opravljajo državni nadzorniki za varstvo osebnih podatkov, zaposleni pri Informacijskem pooblaščenču: Informacijski pooblaščenec lahko odredi popravke osebnih podatkov, ugotovi kršitve z vidikov nezakonitega pridobivanja ali obdelave osebnih podatkov, prekrškovo kaznuje (globa) upravljavce osebnih podatkov. Zoper njegove odločitve je možno vložiti upravni spor na Upravno sodišče Republike Slovenije.

Kontaktne podatki:

Informacijski pooblaščenec

Zaloška 59

1000 Ljubljana

Telefon: 01 230 97 30

Telefaks: 01 230 97 78

Email: gp.ip@ip-rs.si

<https://www.ip-rs.si/>

Zadnja posodobitev: 13/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.